განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა

სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღი: 17 ოქტომბერი, 2018

დასკვნის წარდგენის თარიღი: 30 ნოემბერი, 2018

თბილისი
2018

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	205224700
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ბიზნესის ადმინისტრირება
განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი (პირველი საფეხური)
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია კვალიფიკაციის კოდის მითითებით	ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი 02
სწავლების ენა	ქართული
კრედიტების რაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/ახალი)	აკრედიტებული

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	რუსუდან სეთურიძე, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	თეა კასრაძე, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ბექა მარუაშვილი, აუდიტორული კომპანია „არესემ საქართველო“ RSM Georgia LLC, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ანა გვრიტიშვილი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხის მქონე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტის მომზადება, რომელსაც ბიზნესის ადმინისტრირებისათვის აუცილებელი თეორიული ცოდნის დაუფლებით, ლოგიკური აზროვნებით და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებით შეუძლია მუდმივად ცვალებად გარემოში ბიზნეს-პრობლემების იდენტიფიცირება, ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე ბიზნეს-პროცესების დაგეგმვის და მართვის პროცესში მონაწილეობა, სიტუაციის ანალიზი, შესაბამისი დასკვნების გამოტანა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება, პროფესიული ურთიერთობა ადამიანებთან, თვითგანვითარება, ეთიკური ნორმების დაცვა.

პროგრამა 240 კრედიტს მოიცავს. აქედან 57 კრედიტი ზოგად სავალდებულო სასწავლო კურსებია ეთმობა, 24 კრედიტი არჩევითი სასწავლო კურსები, 9 კრედიტი თავისუფალი კურსები, 90 კრედიტი სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსები და 30 კრედიტი არჩევით მოდულები (საბუღალტრო აღრიცხვა, ფინანსები, მენეჯმენტი, მარკეტინგი). ძირითად პროგრამასთან ერთად ხდება მაინორ სპეციალობის შეთავაზება 60 კრედიტის ფარგლებში (როგორც ეკონომიკის ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტებისათვის, ასევე სხვა ფაკულტეტის ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტებისათვის).

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამას აკრედიტაცია მიენიჭა 2012 წლის 11 დეკემბერს (საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს N770, 11.12.2012 გადაწყვეტილება).

- **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა**

აკრედიტაციის ვიზიტი განხორციელდა 2018 წლის 17 ოქტომბერს. ვიზიტამდე, 16 ოქტომბერს, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში შეიკრიბა ექსპერტთა ჯგუფი (რუსუდან სეთურიძე, თეა კასრაძე, ბექა მარუაშვილი, ანა გვრიტიშვილი), 16^{00} საათიდან და 18^{00} საათამდე მიმდინარეობდა თვითშეფასების ანგარიშის განხილვა.

ცენტრის მიერ მოწოდებული ფორმის მიხედვით განისაზღვრა ის აუცილებელი კითხვები, რომელიც დაისვა მომდევნო დღეს პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან და კომპონენტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით.

17 ოქტომბერს აღნიშნულ დაწესებულებაში ვიზიტის ფარგლებში 10^{00} საათიდან დაიწყო სამუშაო შეხვედრა პროგრამაში ჩართულ დაინტერესებულ პირებთან. სამუშაო განრიგის მიხედვით შეხვედრა/გასაუბრება შედგა ადმინისტრაციასთან, თვითშეფასების ჯგუფთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, ფაკულტეტის წარმომადგენლებთან, დამსაქმებლებთან. ასევე ვიზიტის ფარგლებში განხორციელდა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის (ბიბლიოთეკა, სააუდიტორიო ოთახები, ლაბორატორიები, კაბინეტები და ა.შ) დათვალიერება. სამუშაო შეხვედრა მიმდინარეობდა მშვიდ გარემოში, კონსტრუქციული დიალოგით და მსჯელობით კონკრეტულ საკითხებთან მიმართებით. ექსპერტთა ჯგუფს

საშუალება ჰქონდა ობიექტურად შეეფასებინა პროგრამა თითოეული სტანდარტის მიხედვით.

- **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

„ბიზნესის ადმინისტრირების“ ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის შემოწმებისას ექსპერტთა ჯგუფის შეფასებით პირველი სტანდარტი მეტწილად შესაბამისობაშია სტანდარტებთან, ვინაიდან სტანდარტის 1.1 და 1.2 კომპონენტები შეფასდა, როგორც მეტწილად შესაბამისობაში მოთხოვნებთან. მეორე სტანდარტი ნაწილობრივ შესაბამისობაშია სტანდარტის მოთხოვნებთან, ვინაიდან სტანდარტის 2.5 და 2.6 კომპონენტი მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, ხოლო 2.2 და 2.3 კომპონენტები ნაწილობრივ შესაბამისობაში სტანდარტის მოთხოვნებთან, 2.1 და 2. 4 კომპონენტი კი შესაბამისობაშია სტანდარტის მოთხოვნებთან. მესამე სტანდარტი მეტწილ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, ვინაიდან 3.1 კომპონენტი მეტწილად შესაბამისობაშია სტანდარტის მოთხოვნებთან. მეოთხე სტანდარტი მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, ვინაიდან 4.2 და 4.4 კომპონენტები მეტწილად შესაბამისობაშია სტანდარტის მოთხოვნებთან, 4.3 კომპონენტი ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, ხოლო 4.1 კომპონენტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან. მეხუთე სტანდარტი მეტწილად შესაბამისობაშია სტანდარტის მოთხოვნებთან, სადაც 5.1 და 5.3 კომპონენტები მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან, ხოლო 5.2 კომპონენტი შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან. უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამა მოქმედია, ჰყავს სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, რომელთა ნაწილი სწავლას აგრძელებს განათლების შემდგომ საფეხურზე, ხოლო ნაწილი დასაქმებულია პროფილის მიხედვით, პროგრამა უზრუნველყოფილია აკადემიური და მატერიალურ-ტექნიკური რესურსებით, არის სიცოცხლისუნარიანი და ექვემდებარება განვითარებას.

- **რეკომენდაციები**

1. მიზანშეწონილია პროგრამის მიზნისა და სწავლის შედეგების შესაბამისობაში მოყვანა;
2. პროგრამის სწავლის შედეგების სრულყოფილად შეფასებისა, შემდგომ პროგრამის გასაუმჯობესებლად შეფასების ანალიზის გამოყენებისა და მთლიანად სასწავლო პროცესის გამჭვირვალედ წარმართვის მიზნით, მიზანშეწონილია მაქსიმალურად მოკლე დროში მოხდეს სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის სრულად დანერგვა;
3. მიზანშეწონილია გადამუშავდეს საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შედეგების მისაღწევად აუცილებელია პროგრამის სტრუქტურაში (სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსების კომპონენტებში) განხორციელდეს ცვლილებები;

4. გადაიხედოს და მეტი სიზუსტით შეირჩეს სასწავლო კურსებზე დაშვების წინაპირობები (სასწავლო კურსებში: „ფინანსური სისტემა“, „მმართველობითი აღრიცხვა“, „საერთაშორისო ფინანსები“, „საგადასახადო საქმე“ და სხვ.)
5. რეკომენდებულია ზოგიერთ სასწავლო კურსში სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები მეტად მოერგოს კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკას, კერძოდ სასწავლო კურსში ,,პროექტების მართვა“ სწავლის შედეგები უმჯობესია შეფასდეს არა სააუდიტორიო აქტივობისა და საშინაო დავალება (ქვიზის), არამედ პროექტის შესრულების მიხედვით.
6. სპეციალობის სავალდებულო კურსებში დასამატებელია ისეთი მნიშვნელოვანი სასწავლო კურსები, როგორებიცაა „ლოჯისტიკა“, „რისკების მართვა“ და „ინფორმაციული ტექნოლოგიები ბიზნესში“ (გაძლიერებული Excel-ისა და მონაცემთა ბაზების მართვის სისტემის (Access) სწავლებით).
7. მიზანშეწონილია განახლდეს სასწავლო კურსების სილაბუსებში მითითებული ძირითადი ლიტერატურა, რათა მასში ასახული იყოს თანამედროვე კვლევები და ტენდენციები (გაყიდვების მართვის პრინციპები (2009); საზოგადოებასთან ურთიერთობა (2006); აკადემიური წერა (2004, 2009); ალბათობის თეორია (2008); ბიზნეს ინფორმატიკა (2009); საგადასახადო საქმე (2007) და ა.შ.);
8. მიზანშეწონილია მოხდეს იმ სასწავლო კურსების სილაბუსების გადამუშავება, რომლის შესწავლის საშუალება სტუდენტებს აქვთ როგორც ქართულ, ისე ინგლისურ ენებზე, რათა სილაბუსით გათვალისწინებული საგნის ფარგლებში შესასწავლი საკითხები იდენტური იყოს;
9. დაზუსტდეს ინგლისური ენის სწავლებისთვის გამოყოფილი კრედიტების რაოდენობა და გასაგებად აღიწეროს საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურაში;
10. პრაქტიკული უნარ-ჩვევების უკეთ განვითარების მიზნით სასწავლო კურსებში უფრო მეტად მოხდეს პრაქტიკული სამუშაოების/როლური თამაშების/სიმულაციების ინტეგრირება.
11. მიზანშეწონილია შეფასების სისტემა ყველა სილაბუსში დეტალურად იყოს ჩაშლილი.
12. მიზანშეწონილია საერთაშორისო კუთხით შეთავაზებული აქტივობების გამრავალფეროვნება და პერიოდულად საერთაშორისო სპეციალისტების ჩამოყვანა, რომლებიც თავიანთ გამოცდილებას გაუზიარებენ სტუდენტებს.
13. მიზანშეწონილია დაწესებულებამ მუდმივი ხასიათი მისცეს აკადემიური პერსონალის გადამზადებას: სწავლის შედეგების შეფასებასა (მათი მიღწევის, გაზომვის/შეფასების საკითხებთან) და სწავლების თანამედროვე მეთოდებში.
14. რეკომენდირებულია დაწესებულებამ უზრუნველყოს სწავლისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შესაბამისი რესურსებით (აუდიტორიების მოწესრიგება, პროექტორებით, თანამედროვე ინვენტარით აღჭურვა და ა.შ.) უზრუნველყოფა.
15. რეკომენდირებულია დაწესებულებამ გადაამუშაოს პროგრამის წარმოდგენილი სავარაუდო ბიუჯეტი და იზრუნოს დამატებითი თანხების მოზიდვაზე.
16. რეკომენდებულია დაწესებულებამ უფრო მეტი ყურადღება დაუთმოს დაწესებულებაში ინტერნაციონალიზაციის პროცესების განვითარებას ხარისხის უზრუნველყოფის “დაგეგმე - განახორციელე - შეამოწმე - განავითარე“ ციკლში.
17. რეკომენდებულია გააქტიურდეს პროგრამის პოტენციური დამსაქმებლების როლი პროგრამის განვითარების პროცესში (მათ შორის პრაქტიკის ობიექტების სპექტრის

გაზრდაში), სტუდენტებისათვის პრაქტიკოსებთან მეტი შეხვედრების ორგანიზება და ა.შ.

- **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**

  - ✓ სასურველია პროგრამას ჰქონდეს სამიზნე ნიშნულები თითოეული სწავლის შედეგისთვის, მოხდეს სწავლის შედეგების შეფასების მუდმივი მონიტორინგი და სამიზნე ნიშნულებთან დადარება.
  - ✓ სასურველია უფრო მეტი ყურადღება მიექცეს სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობის წახალისებას.
  - ✓ სასურველია გაგრძელდეს სხვადასხვა საერთაშორისო სამეცნიერო ელექტრონული ბაზების შეძენის პროცესი.
  - ✓ სასურველია პროგრამის გარე შეფასების მექანიზმების გაუმჯობესება და შეძლებისდაგვარად უცხოელი ექსპერტების ჩართვა.
  - ✓ სასურველია პროგრამის მონიტორინგის ორგანიზებას მუდმივი ხასიათი მიეცეს და მოიცვას ყველა სასწავლო კურსი.

- **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)**

- **განმეორებითი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამას აკრედიტაცია მიენიჭა 2012 წლის 11 დეკემბერს (საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს N770, 11.12.2012 გადაწყვეტილება). რეკომენდაციებისა და რჩევების გათვალისწინება ეტაპობრივად განხორციელდა, მაგალითად:

2015 წელს ცვლილება განხორციელდა ბიზნესის ადმინისტრირების დამატებით (Minor) პროგრამაში. კერძოდ:

1. შეიცვალა არჩევითი სასწავლო კურსის „ფინანსური ანგარიშგება“ კრედიტების რაოდენობა: 6 კრედიტი გახდა 3 კრედიტი;
2. არჩევით სასწავლო კურსებს დაემატა სასწავლო კურსი „ბუღალტრული აღრიცხვის კომპიუტერული პროგრამები“ - 3 კრედიტი.
3. სასწავლო კურსების სილაბუსები შეივსო მიმართულების თანამედროვე აქტუალურ მიღწევებზე დაფუძნებული ლიტერატურით.

2016 წელს ცვლილებები განხორციელდა შეფასების სისტემაში შესატან ცვლილებებზე უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ ბრძანების N3 (2007 წ. 5 იანვარი) შესაბამისად და მოხდა სტუდენტთა ცოდნის შეფასების კრიტერიუმების შემუშავება (ფაკულტეტის საბჭოს სხდომის ოქმი N7, 12.10.2016).

2018 წელს მოხდა ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის მოდიფიცირება:

1. ზოგადი და სპეციალობის სავალდებულო კურსების გაძლიერების მიზნით სასწავლო კურსების კრედიტების რაოდენობა 141-დან გაიზარდა 147 კრედიტამდე. კონცენტრაციის არჩევითი კრედიტების რაოდენობა 30 კრედიტიდან შემცირდა 24

კრედიტამდე. ამასთან, სტუდენტს 24 კრედიტის ფარგლებში მიეცა თავისუფალი არჩევანის გაკეთების საშუალება, შეთავაზებული კონცენტრაციების ბაზაზე ინდივიდუალურად ჩამოაყალიბოს მისთვის საინტერესო სასწავლო კურსები.

2. ზოგადი და სპეციალობის სავალდებულო კურსების ნაწილში შეტანილია სასწავლო კურსები: დარგობრივი უცხო ენა - დამატებით 3 კრედიტი და ამჟამად უცხო ენის სწავლება მიმდინარეობს არა 4 სემესტრის, არამედ 5 სემესტრის მანძილზე; ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა - 5 კრედიტი; ოპერაციათა კვლევა - 3 კრედიტი; ოპერაციული მენეჯმენტის საფუძვლები - 4 კრედიტი; მმართველობითი აღრიცხვა - 4 კრედიტი; რეკლამა და პრომოცია - 4 კრედიტი, ინტერნეტ-მარკეტინგი - 3 კრედიტი; ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლები - 6 კრედიტი, ფინანსური სისტემა - 3 კრედიტი, საერთაშორისო ფინანსები - 3 კრედიტი. არჩევით კონცენტრაციებში: მარკეტინგი: გაყიდვების მართვის პრინციპები - 3 კრედიტი; მენეჯმენტი: ბიზნეს-კომუნიკაციები - 3 კრედიტი; კორპორაციული მენეჯმენტი - 6 კრედიტი; ორგანიზაციული ქცევის საფუძვლები - 3 კრედიტი; ფინანსები: ინვესტიციების მართვა - 6 კრედიტი, ფინანსური ანალიზი და პროგნოზირება - 3 კრედიტი.
3. დამატებით (Minor) პროგრამაში სტუდენტებისათვის მეტი არჩევანის შეთავაზების მიზნით გაიზარდა არჩევითი კურსების მოცულობა 36 კრედიტიდან 42 კრედიტამდე.
4. სასწავლო კურსების შინაარსიდან გამომდინარე მოხდა კრედიტების მინიჭების მექანიზმის სრულყოფა და სხვა.

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები
პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი შეესაბამება სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისიას, რომელიც მოიცავს შემდეგს: სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი წარმოადგენს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის პირველი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების - 1932 წელს დაარსებული სოხუმის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის (1979 წლიდან სოხუმის/აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის) უშუალო სამართალმემკვიდრეს. ის არის მრავალსაუკუნოვანი ზოგადქართული საგანმანათლებლო ტრადიციების მატარებელი უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი, რომელიც ეფუძნება ქართველი და აფხაზი ხალხების სულიერ და ინტელექტუალურ ფასეულობებს, მულტიკულტურული სისტემების მდგრადობის განმსაზღვრელ ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებებს; გააჩნია განსაკუთრებული ეთნიკური, მენტალური და სოციოკულტურული ფასეულობების შემაკავშირებელი ფუნქცია - ქართველ და აფხაზ ხალხებს შორის უკანასკნელ ათწლეულებში გაჩენილი მენტალური გაუცხოების აღმოფხვრისა და აფხაზეთში ქართულ-აფხაზური ისტორიული თანაცხოვრების აღდგენის პროცესის ხელის შეწყობა - ეს განსაკუთრებული მისია, რომელიც უპირატესობასთან ერთად, საგანგებო და ისტორიული პასუხისმგებლობაცაა, აჩენს შესაძლებლობას, რომ უნივერსიტეტი, საგანმანათლებლო კერასთან ერთად, იქცეს კონფლიქტების კვლევის რეგიონულ ცენტრად. უნივერსიტეტის მისიაა კაცობრიობის მთავარი ღირებულებების - განათლების მიღებისა და გავრცელების, უახლეს სამეცნიერო იდეებზე დაფუძნებული, მსოფლიოს თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი საუნივერსიტეტო განათლების მქონე სხვადასხვა საგანმანათლებლო საფეხურის სპეციალისტების მომზადება, რომლებსაც ექნებათ მაღალ ზნეობრივი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა გლობალურ საზოგადოებაში ინტეგრაციისთვის. უნივერსიტეტის კარი ღიაა ყველა სტუდენტისა და პროფესორისათვის განურჩევლად მათი ეთნიკური კუთვნილებისა, სოციალური წარმოშობისა, პოლიტიკური და რელიგიური შეხედულებებისა. ზემოთ აღნიშნულის გათვალისწინებით, „ბიზნესის ადმინისტრირების“ ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხის მქონე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტის მომზადება, რომელსაც

ბიზნესის ადმინისტრირებისათვის აუცილებელი თეორიული ცოდნის დაუფლებით, ლოგიკური აზროვნებით და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებით შეუძლია მუდმივად ცვალებად გარემოში ბიზნეს-პრობლემების იდენტიფიცირება, ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე ბიზნეს-პროცესების დაგეგმვის და მართვის პროცესში მონაწილეობა, სიტუაციის ანალიზი, შესაბამისი დასკვნების გამოტანა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება, პროფესიული ურთიერთობა ადამიანებთან, თვითგანვითარება, ეთიკური ნორმების დაცვა.

მიზანშწონილია პროგრამის მიზნისა და სწავლის შედეგების შესაბამისობაში მოყვანა. (მაგალითად, პროგრამის ერთ-ერთი მიზანი „თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება“ არ არის ასახული შედეგში (კომუნიკაციის უნარი)).

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე პროგრამის მიზნები და შედეგები მეტწილად შესაბამისობაშია უნივერსიტეტის მიზნებსა და სტრატეგიული განვითარების გეგმის მიზნებთან, ნათლად არის ჩამოყალიბებული, რეალისტურია და მიღწევადია.

პროგრამაზე 2012 წლიდან დღემდე გამოცხადებული ადგილებისა და ჩარიცხული სტუდენტების რაოდენობების დინამიკას თუ განვიხილავთ, შემდეგია:

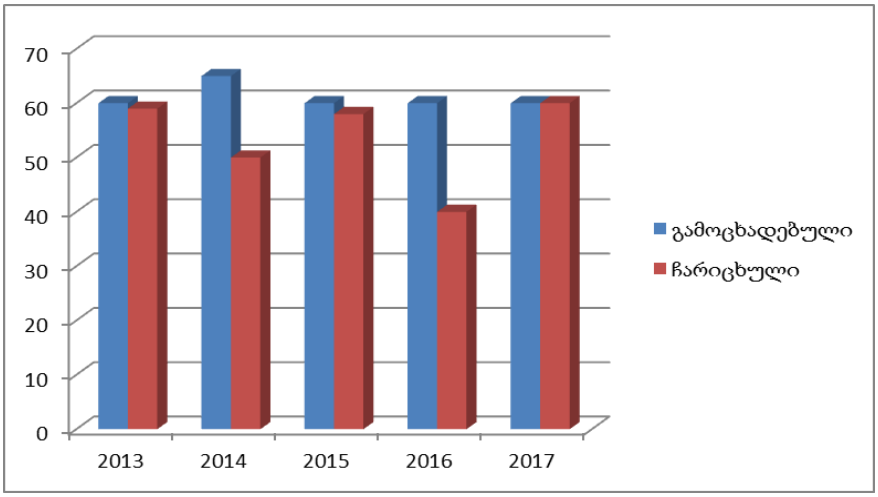

პროგრამის მომზადებამდე ჩატარდა დასაქმების ბაზრის კვლევა და დამსაქმებელთა გამოკითხვა, რომლის საფუძველზეც, გამოკვეთილი ტენდენციების მიხედვით, მოხდა სასწავლო კურსების შინაარსის მოდერნიზაცია, სწავლის მეთოდების განახლება, გარკვეული სასწავლო კურსების დამატება და ა.შ.

უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმებიდან გამომდინარე პროგრამა ორიენტირებულია დარგისა და საზოგადოების განვითარებაზე, რაც მეტწილად მიღწევადია ძირითადი სასწავლო კურსების ათვისებით და კურიკულუმის გარეშე აქტივობებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- უნივერსიტეტის მისია;
- სსუ სტრატეგიული განვითარების გეგმა;
- პროგრამის მისია, მიზნები და სტრატეგია;
- თვითშეფასების კითხვარი;
- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელებთან, განმახორციელებელ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუები;
- ვებ-გვერდი.

რეკომენდაციები:

- მიზანშეწონილია პროგრამის მიზნისა და სწავლის შედეგების შესაბამისობაში მოყვანა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

√ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არარის შესაბამისობაშიმოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას.
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგები შესაბამისობაშია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანებით (ბრძანება #120/ნ. 2010 წლის 10 დეკემბერი) დამტკიცებული ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს მოთხოვნებთან და მეტწილად შეესაბამება საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებს (იხ. რეკომენდაცია 1.1). პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას,

რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას. პროგრამის სწავლის შედეგების სრულყოფილად შეფასებისა და შემდგომ პროგრამის გასაუმჯობესებლად შეფასების ანალიზის გამოყენებისა და მთლიანად სასწავლო პროცესის გამჭვირვალედ წარმართვის მიზნით, მიზანშეწონილია მაქსიმალურად მოკლე დროში მოხდეს სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის სრულად დანერგვა. პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის კურსდამთავრებულთა პროფესიით დასაქმების სფეროების მოთხოვნებს და იძლევა განათლების შემდეგ საფეხურზე გადასვლის საშუალებას. ინტერვიუს შედეგად დადგინდა, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების შემუშავებაში პროგრამის ხელმძღვანელებთან ერთად მონაწილეობდა ყველა დაინტერესებული პირი. პროგრამის განხორციელების პერიოდულად შეფასების შედეგად გამოიკვეთა, რომ საგანმანათლებლო და შრომის ბაზრებზე არსებობს მოთხოვნა ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულებზე, თუმცა კვლევის შედეგებით აღმოჩნდა, რომ კურსდამთავრებულთა მხოლოდ 50% დასაქმებული და მათგან 35% დასაქმებულია პროფილით. სასურველია პროგრამას ჰქონდეს სამიზნე ნიშნულები სწავლის შედეგებისთვის, მოხდეს სწავლის შედეგების შეფასების მუდმივი მონიტორინგი და სამიზნე ნიშნულებთან დადარება.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა; • შრომის ბაზრისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების ანალიზი; • სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები; • ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან; • კურსდამთავრებულების დასაქმების მაჩვენებელი; • ვებ-გვერდი.
რეკომენდაციები: ○ პროგრამის სწავლის შედეგების სრულყოფილად შეფასებისა, შემდგომ პროგრამის გასაუმჯობესებლად შეფასების ანალიზის გამოყენებისა და მთლიანად სასწავლო პროცესის გამჭვირვალედ წარმართვის მიზნით, მიზანშეწონილია მაქსიმალურად მოკლე დროში მოხდეს სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის სრულად დანერგვა.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ○ სასურველია პროგრამას ჰქონდეს სამიზნე ნიშნულები პროგრამის სწავლის შედეგებისთვის, მოხდეს სწავლის შედეგების შეფასების მუდმივი მონიტორინგი და სამიზნე ნიშნულებთან დადარება.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		√		

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები
უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - ატესტატი და ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგები. მეოთხე გამოცდად განსაზღვრულია მათემატიკა ან გეოგრაფია.

პროგრამაზე შესაძლებელია მობილობით სტუდენტთა მიღება არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად.

პროგრამაზე მიღების წინაპირობა განსაზღვრულია საგანმანათლებლო პროგრამით, რომლის დაინტერესებული საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფს ერთიანი ეროვნული გამოცდების ცნობარი.

დაშვების წინაპირობები და პროცედურები არის გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი.

უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე განთავსებულია ყველა საჭირო ინფორმაცია დაინტერესებული პირის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამების არჩევის შესახებ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- უსდ-ის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა;
- უსდ-ის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების დოკუმენტი;
- უსდ-ის ვებგვერდით: https://www.sou.edu.ge/ ;
- ინტერვიუ ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტებთან.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

✓ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტს შემუშავებული აქვს და აკადემიური საბჭოს მიერ დამტკიცებულია ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგია. მეთოდოლოგიაში აღწერილია ასევე საგანმანათლებლო პროგრამის დამტკიცების და პროგრამაში ცვლილებების შეტანის წესი.

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სწავლება მიმდინარეობს კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული სისტემის (ECTS) ძირითადი მოთხოვნების გათვალისწინებით და ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს 240 ECTS კრედიტის დაგროვების შემდეგ ენიჭება ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი.

კრედიტები განაწილებულია შემდეგი პრინციპის გათვალისწინებით:

- **ზოგადი სავალდებულო სასწავლო კურსები** - 57 კრედიტი;
- **სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსები** - 90 კრედიტი (მათ შორის პროფესიული პრაქტიკა - 6 კრედიტი და საბაკალავრო ნაშრომის მომზადება და დაცვა - 6 კრედიტი);
- **არჩევითი კურსები** - 24 კრედიტი;
- **თავისუფალი კურსები** - 9 კრედიტი (სტუდენტს ნებისმიერი კურიკულუმის ფარგლებში შეუძლია აირჩიოს ნებისმიერი სასწავლო კურსი);
- **დამატებითი (minor) პროგრამა** - 60 კრედიტი (დამატებით პროგრამას სტუდენტი ირჩევს უნივერსიტეტის ნებისმიერი კურიკულუმიდან).

საბაზისო და სპეციალობის სასწავლო კურსები ნაწილობრივ ორიენტირებულია საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებით განსაზღვრული ცოდნა-გაცნობიერებისა და ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების ფარგლებში გაწერილი ცოდნისა და უნარების სტუდენტისთვის გადაცემაზე. აღნიშნული სასწავლო კურსების ფარგლებში სტუდენტი იძენს სწავლისა და დასკვნის უნარებისთვის, ღირებულებების ფორმირებისთვის საჭირო უნარ-ჩვევებს.

პროგრამის სტრუქტურის და შინაარსის მიმართ გვაქვს გარკვეული შენიშვნები:

- პროგრამის მიზნებიდან და მისანიჭებელი კვალიფიკაციიდან გამომდინარე ზოგიერთი არჩევითი სასწავლო კურსის შეთავაზება უნდა ხდებოდეს სავალდებულო კურსების კომპონენტში, ზოგიერთი სავალდებულო კურსის კი პირიქით. კერძოდ:
  - ✓ სასწავლო კურსები „პროექტების მართვა“ და „ინვესტიციების მართვა“ კონცენტრაციის ფარგლებში შეთავაზებული არჩევითი კურსებიდან გადატანილ იქნეს სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსების ნაწილში.

- ✓ სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსებში შეთავაზებული ოთხი მარკეტინგული დისციპლინიდან - მარკეტინგის საფუძვლები, რეკლამა და პრომოცია, ინტერნეტ-მარკეტინგი და საერთაშორისო მარკეტინგი, მინიმუმ 2 კურსი (გარდა მარკეტინგის საფუძვლებისა) გადატანილი იქნეს მარკეტინგის კონცენტრაციაში.

- რეკომენდებულია ზოგიერთ სასწავლო კურსში სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები მეტად მოერგოს კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკას, კერძოდ სასწავლო კურსში ,,პროექტების მართვა" სწავლის შედეგები უმჯობესია შეფასდეს არა სააუდიტორიო აქტივობისა და საშინაო დავალება (ქვიზის), არამედ პროექტის შესრულების მიხედვით.
- სპეციალობის სავალდებულო კურსებში დასამატებელია ისეთი მნიშვნელოვანი სასწავლო კურსები, როგორებიცაა „ლოჯისტიკა", „რისკების მართვა" და „ინფორმაციული ტექნოლოგიები ბიზნესში" (გაძლიერებული Excel-ისა და მონაცემთა ბაზების მართვის სისტემის (Access) სწავლებით).

- მიზანშეწონილია სასწავლო კურსებზე დაშვების წინაპირობების გადახედვა და ზოგიერთი კურსის დაშვების წინაპირობების გასწორება. კერძოდ,
  - სასწავლო კურსის „ფინანსური სისტემის" წინაპირობად „ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლების" ნაცვლად მიკრო და/ან მაკრო ეკონომიკის პრინციპები;
  - სასწავლო კურსის „მმართველობითი აღრიცხვა" წინაპირობის „ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლების" ნაცვლად ფინანსური აღრიცხვა;
  - სასწავლო კურსის „საერთაშორისო ფინანსების" წინაპირობის „ფინანსური მენეჯმენტის" საფუძვლების ნაცვლად „ფინანსური სისტემა";
  - სასწავლო კურსის „საგადასახადო საქმის" წინაპირობის „მენეჯმენტის საფუძვლების" ნაცვლად ბიზნესის ადმინისტრირების საფუძვლები ან ფინანსური სისტემა;
  - სასწავლო კურსის „ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკის" წინაპირობის „მათემატიკა ბიზნესისათვის I" ნაცვლად „მათემატიკა ბიზნესისათვის II";
  - მმართველობით აღრიცხვაში „ბუღალტრული საფუძვლების" ნაცვლად „ფინანსური აღრიცხვა";
  - სასწავლო კურსის „დარგობრივი უცხო ენის" წინაპირობა B1-ის ნაცვლად B2.1.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა და პროგრამის სილაბუსები;
- ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგია;
- ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელებთან;
- ინტერვიუ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსთან;
- ინტერვიუ დაინტერესებულ მხარეებთან (აკადემიური პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, დამსაქმებლები).

რეკომენდაციები:

- მიზანშეწონილია გადამუშავდეს საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შედეგების მისაღწევად აუცილებელია პროგრამის სტრუქტურაში (სავალდებულო და აჩევითი სასწავლო კურსების კომპონენტებში) განხორციელდეს ცვლილებები;

- გადაიხედოს და მეტი სიზუსტით შეირჩეს სასწავლო კურსებზე დაშვების წინაპირობები (სასწავლო კურსებში: „ფინანსური სისტემა“, „მმართველობითი აღრიცხვა“, „საერთაშორისო ფინანსები“, „საგადასახადო საქმე“ და სხვ.).
- რეკომენდებულია ზოგიერთ სასწავლო კურსში სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები მეტად მოერგოს კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკას, კერძოდ სასწავლო კურსში ,,პროექტების მართვა“ სწავლის შედეგები უმჯობესია შეფასდეს არა საუდიტორიო აქტივობისა და საშინაო დავალება (ქვიზის), არამედ პროექტის შესრულების მიხედვით.
- სპეციალობის სავალდებულო კურსებში დასამატებელია ისეთი მნიშვნელოვანი სასწავლო კურსები, როგორებიცაა „ლოჯისტიკა“, „რისკების მართვა“ და „ინფორმაციული ტექნოლოგიები ბიზნესში“ (გაძლიერებული Excel-ისა და მონაცემთა ბაზების მართვის სისტემის (Access) სწავლებით).

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები, მიზნები, შეფასების სისტემა, სწავლის მეთოდები, შინაარსი და გამოყენებული ლიტერატურა მოცემულია სასწავლო კურსის სილაბუსებში. პროგრამაში კრედიტების რაოდენობის სწავლის შედეგებთან შესაბამისობასთან დაკავშირებით მიზანშეწონილია დაზუსტდეს ინგლისური ენის სწავლებისთვის გამოყოფილი კრედიტების რაოდენობა (A1;A2;B1.2 – 6 კრედიტიანი სასწავლო კურსებია, ხოლო B1;B2.1;B2.2 – 3 კრედიტიანი სასწავლო კურსები) და გასაგებად აღიწეროს საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურაში. ინგლისურენოვან სასწავლო კურსებთან დაკავშირებით აღსანიშნავია, რომ რადგან სტუდენტს შეუძლია არჩევანი გააკეთოს აღნიშნულ სასწავლო კურსს ინგლისურ თუ ქართულ ენაზე გაივლის, აუცილებელია სილაბუსებით გათვალისწინებული სასწავლო თემები იდენტური იყოს. სილაბუსში მითითებული სავალდებულო ლიტერატურა და დამხმარე მასალა ნაწილობრივ დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. კერძოდ, ბუღალტრული აღრიცხვა საბიუჯეტო ორგანიზაციებში (2009) გარდა მოძველებული ლიტერატურისა, ამ სასწავლო კურსს სავალდებულო ლიტერატურაში კიდევ მითითებული აქვს ორი წყარო: საქართველოს საგადასახადო კოდექსი და საქართველოს კანონი "მეწარმეთა შესახებ", რომლებიც რეალურად სწავლების დროს არ გამოიყენება; გაყიდვების მართვის პრინციპები (2009); საზოგადოებასთან ურთიერთობა (2006); აკადემიური წერა (2004, 2009); ალბათობის თეორია - (2008); ბიზნეს ინფორმატიკა (2009); საგადასახადო საქმე (2007).
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა; • სასწავლო კურსების სილაბუსები; • გასაუბრება აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან. • გასაუბრება პროგრამის ხელმძღვანელებთან.
რეკომენდაციები: ○ მიზანშეწონილია განახლდეს სასწავლო კურსების სილაბუსებში მითითებული ძირითადი ლიტერატურა, რათა მასში ასახული იყოს თანამედროვე კვლევები და ტენდენციები (გაყიდვების მართვის პრინციპები (2009); საზოგადოებასთან ურთიერთობა (2006); აკადემიური წერა (2004, 2009); ალბათობის თეორია (2008); ბიზნეს ინფორმატიკა (2009); საგადასახადო საქმე (2007) და ა.შ.) ○ მიზანშეწონილია მოხდეს იმ სასწავლო კურსების სილაბუსების გადამუშავება, რომლის შესწავლის საშუალება სტუდენტებს აქვთ როგორც ქართულ, ისე ინგლისურ ენებზე, რათა სილაბუსით გათვალისწინებული საგნის ფარგლებში შესასწავლი საკითხები იდენტური იყოს. ○ დაზუსტდეს ინგლისური ენის სწავლებისთვის გამოყოფილი კრედიტების

რაოდენობა და გასაგებად აღიწეროს საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურაში.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ **ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება
პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უნივერსიტეტის სტუდენტები ჩართულნი არიან ადგილობრივ კვლევით პროექტებში. საგანმანთლებლო პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება საწარმოო პრაქტიკა, რომელიც ორიენტირებულია სწავლის პროცესში მოპოვებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკულ რეალიზაციაზე, გამომუშავებული უნარების პრაქტიკულ საქმიანობაში გამოყენებაზე. აღნიშნული კომპონენტი შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს შეიძინოს აკადემიურ გარემოში მოპოვებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების პრაქტიკაში გამოყენების გამოცდილება. საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებულია საბაკალავრო ნაშრომი, რომელიც ორიენტირებულია სწავლების პერიოდში მიღებული ცოდნის გაღრმავებაზე, მის სისტემატიზაციაზე, ანალიზზე, თეორიული ხასიათის ნაშრომის შესრულებასა და

პრეზენტაციის უნარების განვითარებაზე. სტუდენტები ირჩევენ საკვლევ თემას, ადგენენ სამუშაო გეგმას, ახორციელებენ ინფორმაციის მოძიებას და სათანადოდ დამუშავებას, დასკვნების ჩამოყალიბებას და საჯაროდ დაცვას. ნაშრომზე მუშაობა სტუდენტს უვითარებს დამოუკიდებელი საპროექტო/კვლევითი სამუშაოს წარმართვის საწყის უნარებს და ამზადებს წინაპირობებს, რათა სტუდენტმა უფრო მარტივად შეძლოს აკადემიური განათლების მე-2 საფეხურზე (მაგისტრატურა) სწავლა. გარდა ამისა, სტუდენტებს საშუალება ეძლევათ ინტერესების მიხედვით მონაწილეობა მიიღონ უსდ-ს მიერ ორგანიზებულ სამეცნიერო-კვლევით კონფერენციებში, საჯარო ლექციებში, სტუდენტთა დასაქმების მიზნით ორგანიზებულ სხვადასხვა ღონისძიებებში.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა • მემორანდუმები/ხელშეკრულებები პრაქტიკის ობიექტებთან/დამსაქმებლებთან; • საბაკალავრო ნაშრომის და პროფესიული პრაქტიკის სილაბუსები; • ინტრევიუ სტუდენტებთან; • ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელთან; • პროგრამის ფარგლებში დაცული საბაკალავრო ნაშრომები • სტუდენტური სამეცნიერო კონფერენციის მასალები.
რეკომენდაციები: ○
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ○
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ✓ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აკადემიური პესონალის მიერ ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სხვადასხვა კომპონენტში გამოყენებული სწავლების მეთოდების ერთობლიობა მეტწილად უზრუნველყოფს პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მიღწევას.

სწავლის პროცესში კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე გამოიყენება სწავლების ისეთი მეთოდები, როგორებიცაა: ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, წერითი მუშაობის მეთოდი, დემონსტრირების მეთოდი, დისკუსია/დებატების მეთოდი, შემთხვევის ანალიზის (Case study) მეთოდი, ახსნა–განმარტებითი მეთოდი, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლების მეთოდი და სხვ. კონკრეტული სასწავლო კურსის სწავლების შედეგების მიღწევის მეთოდები და აქტივობები ასახულია შესაბამისი სასწავლო კურსის სილაბუსებში. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და მეტწილად უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლება-სწავლის მეთოდები არის მოქნილი და ითვალისწინებს სტუდენტების ინდივიდუალურ საჭიროებებს. მასალების დეტალური შესწავლისა და ინტერვიუებიდან გამომდინარე, პრაქტიკული უნარ-ჩვევების უკეთ განვითარების მიზნით მიზანშეწონილია უფრო მეტად მოხდეს პრაქტიკული სამუშაოების/როლური თამაშების/სიმულაციების ინტეგრირება სასწავლო კურსებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- ინტერვიუ პროგრამის ხელმძღვანელებთან, პროგრამის განმახორციელებელ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან;
- ინტერვიუ პროგრამის სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან;
- პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში

რეკომენდაციები:

- პრაქტიკული უნარ-ჩვევების უკეთ განვითარების მიზნით სასწავლო კურსებში უფრო მეტად მოხდეს პრაქტიკული სამუშაოების/როლური თამაშების/სიმულაციების ინტეგრირება.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტში შეფასების სისტემა ხორციელდება დადგენილი პროცედურების შესაბამისად და კანონმდებლობასთან შესაბამისია. მეტი გამჭვირვალობისთვის რაც შეიძლება სწრაფად უნდა მოხდეს სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის სრული იმპლემენტაცია (იხ. რეკომენდაცია 1.2), რათა ყველა კურსზე სტუდენტებს გაუადვილდეთ სასწავლო პროცესში არსებული სხვადასხვა სახის ინფორმაციის ელექტრონულად მიღება.

თითოეული სასწავლო კურსისათვის გამოყენებულია განსხვავებული შეფასების ფორმები, სილაბუსებში ქულები მეტწილად დეტალურადაა ჩაშლილი, თუმცა სილაბუსებში (საზოგადოებასთან ურთიერთობა, სტატისტიკა ეკონომიკასა და ბიზნესში, ინგლისურენოვანი მარკეტინგის საფუძვლები, ინგლისურენოვანი ოპერაციული მენეჯმენტი) სასურველია ქულები ჩაიშალოს დეტალურად, რათა სტუდენტებისათვის იყოს უფრო გამჭვირვალე.

სტუდენტებმა აღნიშნეს, რომ მათთვის შეფასების ფორმები კარგად არის ცნობილი, სამართლიანი და გამჭვირვალეა. ლექტორები პირველივე ლექციაზე აცნობენ მათ შეფასების სისტემას. ამასთან, ისინი ლექტორებისაგან იღებენ უკუკავშირს საკუთარ შეფასებებთან დაკავშირებით. ლექტორები უზრუნველყოფენ, რომ მოახდინონ სტუდენტების ინფორმირება გამოცდებში დაშვებულ შეცდომებთან დაკავშირებით. სტუდენტები ინფორმირებული არიან გასაჩივრების მექანიზმებთან დაკავშირებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები • თვითშეფასების ანგარიში; • ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა და სილაბუსები; • დანართის სახით წარმოდგენილი დოკუმენტაცია; • ინტერვიუები.
რეკომენდაციები: ○ მიზანშეწონილია შეფასების სისტემა ყველა სილაბუსში დეტალურად იყოს ჩაშლილი.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების			√	

შეფასების ადეკვატურობა				

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება
სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტები იღებენ სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე და კარიერულ წინსვლაზე სათანადო კონსულტაციას. დაწესებულების წარმომადგენლები უზრუნველყოფენ სათანადო ინფორმაციის მიწოდებას სტუდენტებისათვის. პროგრამაში გათვალისწინებულია პრაქტიკის სავალდებულო კომპონენტი, რაც ხელს უწყობს სტუდენტების პრაქტიკული უნარების გამომუშავებას. ინტერვიუებისას, ასევე, აღინიშნა, რომ დამსაქმებლები პერიოდულად ატარებენ შეხვედრებს სტუდენტებთან. ეს ინფორმაცია, თავად სტუდენტებმაც დაადასტურეს. სილაბუსებში დაფიქსირებულია საკონსულტაციო საათები და სტუდენტები ინფორმირებული არიან ამის შესახებ. საკონსულტაციო საათები ზოგ შემთხვევაში გამოიყენება სტუდენტებისათვის საგამოცდო შეფასებაზე უკუკავშირის მისაცემადაც. სტუდენტებიც აღნიშნავდნენ, რომ აქვთ ინფორმაცია სხვა და სხვა ღონისძიებების შესახებ იქნება ეს კონფერენცია, თუ პროექტი. რაც შეეხება საერთაშორისო აქტივობას, უნივერსიტეტში მოქმედებს გაცვლითი პროგრამები, მათ შორის ერასმუს+. 2017-2018 წელს უნივერსიტეტიდან მონაწილეობა გაცვლით პროგრამაში მიიღო 8 სტუდენტმა. სტუდენტებთან გასაუბრებისას გაცვლით პროგრამაში მონაწილე აღმოჩნდა ორი მათგანი. ორივე სტუდენტი სწავლობდა ეკონომიკის მიმართულებით და მაინორ პროგრამად ჰქონდათ არჩეული ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა. სტუდენტებმა დაადასტურეს, რომ ინფორმირებულები არიან აღნიშნული პროგრამების შესახებ. სტუდენტური თვითმმართველობაც ცდილობს, ხელი შეუწყოს სტუდენტების საერთაშორისო აქტივობებში მონაწილეობას. თუმცა, რეკომენდირებულია საერთაშორისო კუთხით შეთავაზებული აქტივობების გამრავალფეროვნება, კონკრეტულად კი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამის მიმართულებით. ასევე, სტუდენტები ისურვებდნენ, უნივერსიტეტმა პერიოდულად უზრუნველყოს საერთაშორისო სპეციალისტების ჩამოყვანა, რომლებიც თავიანთ გამოცდილებას გაუზიარებენ როგორც სტუდენტებს, ისე აკადემიურ და ადმინისტრაციულ პერსონალს. სასურველია უფრო მეტი ყურადღება მიექცეს სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობის წახალისებას.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • თვითშეფასების ანგარიში; • ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა და სილაბუსები; • დანართის სახით წარმოდგენილი სხვა დოკუმენტაცია;

- ინტერვიურები.

რეკომენდაციები:

- მიზანშეწონილია საერთაშორისო კუთხით შეთავაზებული აქტივობების გამრავალფეროვნება და პერიოდულად საერთაშორისო სპეციალისტების ჩამოყვანა, რომლებიც თავიანთ გამოცდილებას გაუზიარებენ სტუდენტებს.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია უფრო მეტი ყურადღება მიექცეს სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობის წახალისებას.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით აღწერეთ, გააანალიზეთ და შეაფასეთ საგანმანათლებლო პროგრამის მოცემული სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობა; ანალიზში უნდა

აისახოს პრობლემატური საკითხები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა		√		

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო- კვლევითი/შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევა ხორციელდება მაღალკვალიფიციური აკადემიური პერსონალით და პროფესიული გამოცდილების მქონე მოწვეული პროფესორ-მასწავლებლებით, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია. პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია პროფესორები, ასოცირებული პროფესორები, ასისტენტ-პროფესორები. არსებული ადამიანური რესურსების ფარგლებში გათვალისწინებულია თითოეული კომპონენტის განმახორციელებელი პირის შესაბამისობა და კავშირი მოცემულ კურსთან, რაც დასტურდება კვალიფიკაციით, სამუშაო/პედაგოგიური სტაჟით და გამოცდილებით კონკრეტულ სპეციალობაში.

აკადემიური და მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია მათ საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან, ფუნქციებსა და მოქმედ კანონმდებლობასთან. პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პირებს აქვთ პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის შესაბამისი კომპეტენცია, რასაც ადასტურებს მათი კვალიფიკაცია, სამეცნიერო ხარისხი, მათ მიერ ბოლო 5 წლის განმავლობაში გამოცემული

მონოგრაფიები, სახელმძღვანელოები, სამეცნიერო სტატიები, მათი სისტემატური მონაწილეობა ეროვნულ და საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციებში, ტრეინინგებში, კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებში (მათ შორის საზღვარგარეთ), რომელიც ასახულია მათ CV-ში.

საგანმანათლებლო პროგრამაზე სასწავლო პროცესის ნორმალურ ფუნქციონირებას და მის მდგრადობას უზრუნველყოფს 28 აფილირებული პროფესორ-მასწავლებელი. მათ შორის: 4 აფილირებული პროფესორი და 15 აფილირებული ასოცირებული პროფესორი; 8 აფილირებული ასისტენტ პროფესორი და 1 აფილირებული ასისტენტი. დღევანდელი მდგომარეობით საგანმანათლებლო პროგრამაზე ირიცხება აქტიური სტატუსის მქონე 221 სტუდენტი. პროგრამას ახორციელებს 29 აკადემიური პერსონალი და 8 მოწვეული სპეციალისტი. სსუ-ის აკადემიური/სამეცნიერო/მოწვეული პერსონალის რაოდენობა ადეკვატურია სტუდენტთა კონტიგენტის ზღვრულ რაოდენობის. შესაბამისად აკადემიური და მოწვეული პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას, რადგან სპეციალობის სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსების უმრავლესობას ახორციელებს აკადემიური პერსონალი.

პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების შესრულებას.

სტუდენტის მიღწევების გასაუმჯობესებლად, უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის დატვირთვის სქემაში გათვალისწინებულია სტუდენტთან ინდივიდუალური მუშაობის საათები. კონსულტაციებს აქვს როგორც კონტაქტური, ისე დისტანციური სახე. სასწავლო პროცესის დროს პერსონალის მიერ შუალედური, დასკვნითი გამოცდების შედეგების განხილვა ხდება სტუდენტებთან ერთად, რის შედეგადაც სტუდენტი იღებს ინფორმაციას მის მიერ შესრულებული სამუშაოს დადებითი მხარეების და ნაკლოვანებების შესახებ; საკონსულტაციო საათების შესახებ ინფორმაცია განთავსებულია სასწავლო კურსის სილაბუსებში, ასევე ადმინისტრაციულ შენობაში საინფორმაციო დაფაზე.

პროგრამის ხელმძღვანელებს გააჩნიათ პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდ არიან ჩართული პროგრამის განხორციელებასა და განვითარებაში. მათი კვალიფიკაცია დასტურდება მიმართულების/დარგის შესაბამისი განათლებით, პრაქტიკული გამოცდილებით და სამეცნიერო ნაშრომებით; პროგრამის შემუშავებისათვის საჭირო აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება აღწერილია პროგრამის ხელმძღვანელის CV-ში, ხოლო კვალიფიკაციის დასადასტურებლად საჭირო პრაქტიკული გამოცდილება და სამეცნიერო კვლევები მოცემულია გამოქვეყნებულ ნაშრომებში, როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო დონეზე.

პროგრამის ხელმძღვანელი უძღვება საგანმანათლებლო პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავების, ცვლილებების შეტანის პროცესს და კოორდინაციას უწევს საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობას. იგი საგანმანათლებლო პროგრამასთან დაკავშირებით ინფორმაციას აწვდის და კონსულტაციას უწევს სტუდენტებს, სხვა დაინტერესებულ პირებს. პროგრამის ხელმძღვანელი ჩართულია პროგრამის შეფასება-განვითარებაში, იგი შეისწავლის სტუდენტთა აზრს პროგრამისა და ცალკეული სასწავლო კურსის სწავლების შესახებ.

ბიზნესის ადმინისტრაციის ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა ხორციელდება სსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ბაზაზე. ფაკულტეტის მართვა უზრუნველყოფილია შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულების: ფაკულტეტის დეკანის, დეკანის მოადგილის, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის, სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურის და სტუდენტთა რეგისტრაციის თანამშრომელთა, მიმართულების ხელმძღვანელთა ხელშეწყობითა და კონსულტაციებით.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • ფაკულტეტის დებულება; • აკადემიური და მოწვეული პერსონალის CV; • ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის CV; • ვებ-გვერდი; • ინტერვიუ.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ✓ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება
➢ დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;

- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტი რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შერჩევით შეფასებასა და შედეგების ანალიზს. აღსანიშნავია, რომ შერჩევით ტარდება გამოკითხვები, ფასდება სასწავლო პროცესი, საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისთვის აუცილებელი მატერიალური და ადამიანური რესურსი, ანალიზდება შედეგები, მუშავდება რეკომენდაციები. სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის სრულად დანერგვის (იხ. რეკომენდაცია 1.2) შემდეგ შესაძლებელი გახდება პროგრამაში ჩართულ ყველა პერსონალზე მარტივად განხორციელდეს შეფასებისა და შედეგების ანალიზი.

უნივერსიტეტი მეტწილად ზრუნავს აკადემიური პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე. პროგრამაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი მეტწილად იმაღლებს თავის პროფესიულ დონეს - მონაწილეობს რესპუბლიკურ და საერთაშორისო კონფერენციებში და სიმპოზიუმებში. უნივერსიტეტში წესდებით გათვალისწინებულია აკადემიური პერსონალის (5 წელიწადში ერთხელ) 6 თვიანი სამეცნიერო შვებულება /მივლინება, ხელფასის სრული შენარჩუნებით. უნივერსიტეტის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია საერთაშორისო კონფერენციების/კონგრესების/სამეცნიერო ფორუმების და ა.შ დაფინასება.

მიზანშეწონილია დაწესებულებამ მუდმივი ხასიათი მისცეს აკადემიური პერსონალის გადამზადებას: სწავლის შედეგების შეფასებასა (მათი მიღწევის, გაზომვის/შეფასების საკითხებთან) და სწავლების თანამედროვე მეთოდებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- უნივერსიტეტის ბიუჯეტი;
- უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი;
- საერთაშორისო მემორანდუმები;
- სტუდენტების გამოკითხვებისა და შეფასებების შედეგები;
- სტუდენტთა მიღწევები შესაბამის აკადემიურ დისციპლინებში;
- აკადემიური პერსონალის CV-ები;
- სტატისტიკური მაჩვენებლები პერსონალის შესახებ;
- საერთაშორისო თანამშრომლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია (საერთაშორისო კვლევები, გამოქვეყნებული შრომები, საერთაშორისო მობილობის მაჩვენებელი, გაცვლითი და/ან ერთობლივი პროგრამები, ორმხრივი შეთანხმებები, მემორანდუმები, და სხვა).

რეკომენდაციები:

- მიზანშეწონილია დაწესებულებამ მუდმივი ხასიათი მისცეს აკადემიური პერსონალის გადამზადებას: სწავლის შედეგების შეფასებასა (მათი მიღწევის, გაზომვის/შეფასების საკითხებთან) და სწავლების თანამედროვე მეთოდებში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი
პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სსუ-ს ინფრასტრუქტურა და ტექნიკური აღჭურვილობა ნაწილობრივ უზრუნველყოფს ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას. უნივერსიტეტის სასწავლო ფართი ნაწილობრივ აღჭურვილია სათანადო ინვენტარით. დაწესებულებამ მიზანშეწონილია უზრუნველყოს აუდიტორიების ტექნიკურად მოწესრიგება, თანამედროვე ინვენტარით აღჭურვა და ა.შ. სტუდენტებმა ინტერვიუს დროს აღნიშნეს, რომ გასაუმჯობესებელია სასწავლო პირობები (ფაკულტეტზე ძალიან მცირე რაოდენობის თანამედროვე ინვენტარია (პროექტორი და სხვ.)), თუმცა უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის ხელმძღვანელობამ ინტერვიუს დროს აღნიშნეს, რომ ამ პრობლემაზე ზრუნვა დაწყებულია. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო პროცესი უზრუნველყოფილია: შესაბამისი საბიბლიოთეკო ფონდებით (წიგნადი, ციფრული): სახელმძღვანელოებით, მონოგრაფიებით, ნაშრომების კრებულებით ბიზნესის ადმინისტრაციის აქტუალურ პრობლემებზე, ბიბლიოგრაფიული ცნობარებით, ინტერნეტ-რესურსებითა და სხვა

საინფორმაციო მასალებით, თუმცა სასურველია გაგრძელდეს სხვადასხვა საერთაშორისო სამეცნიერო ელექტრონული ბაზების შეძენის პროცესი. ბიბლიოთეკის ფონდი (როგორც ბეჭდური, ისე ელექტრონულ მატარებლებზე არსებული) შეესაბამება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსების პროგრამებში (სილაბუსებში) მითითებულ ლიტერატურას. ბიბლიოთეკაში არსებობს საჭირო ინვენტარით აღჭურვილი სამკითხველო დარბაზი. ბიბლიოთეკაში არსებობს კომპიუტერებით და ინტერნეტით შეუზღუდავად სარგებლობის შესაძლებლობა. ხელმისაწვდომია პრინტერისა და ქსეროქსის აპარატი.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • უნივერსიტეტის ვებ–გვერდი: https://www.sou.edu.ge/ • ელექტრონული სწავლების სისტემის პორტალი: https://students.sou.edu.ge/login • საბიბლიოთეკო ფონდებით/ საბიბლიოთეკო ინტერნეტ რესურსები; • მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის ვიზუალური დათვალიერება; • ინტერვიუ.
რეკომენდაციები: ○ რეკომენდირებულია დაწესებულებამ უზრუნველყოს სწავლისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შესაბამისი რესურსებით (აუდიტორიების მოწესრიგება, პროექტორებით, თანამედროვე ინვენტარით აღჭურვა და ა.შ.) უზრუნველყოფა
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ○ სასურველია გაგრძელდეს სხვადასხვა საერთაშორისო სამეცნიერო ელექტრონული ბაზების შეძენის პროცესი
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ბიზნესის ადმინისტრიების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სავარაუდო ბიუჯეტის პროექტში ასახულია პროგრამის განხორციელებისთვის აუცილებელი კომპონენტები, რომელიც ითვალისწინებს პერსონალის შრომის ანაზღაურების, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსების, ტრენინგების, სამუშაო მივლინებების, კონფერენციების, გაცვლითი პროექტების დაფინანსებას, აგრეთვე, სასწავლო ლიტერატურის, სამეცნიერო საერთაშორისო ბაზების და სხვა აუცილებელი აღჭურვილობის შესაძენად საჭირო თანხებს, თუმცა წარმოდგენილი პროგრამის სავარაუდო ბიუჯეტის თანხები ზოგიერთ პუნქტში ძალზედ მწირია, შესაბამისად მეტწილად შეესაბამება პროგრამის განვითარების საჭიროებას (მაგალითად, წლიურად პროგრამის ბიუჯეტის პროექტში უნივერსიტეტის სახელით პროგრამაში ჩართული პროფესორების (28 აფილირებული პროფესორი) სამეცნიერო მივლინებებისთვის, ტრენინგებისთვის, კონფერენციებისთვის და გაცვლითი პროექტებისთვის გაწერილია მხოლოდ 7000 ლარი), შესაბამისად რეკომენდირებულია დაწესებულებამ გადაამუშაოს პროგრამის წარმოდგენილი სავარაუდო ბიუჯეტი და იზრუნოს საგანმანათლებლო პროგრამის ბიუჯეტისთვის დამატებითი თანხების მოზიდვაზე, თუმცა აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ რექტორისა და ადმინისტრაციის განმარტებით ამ მხრივ უკვე გადადგმულია რეალური ნაბიჯები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სსუ ბიუჯეტი;
- წარმოდგენილი პროგრამის სავარაუდო ბიუჯეტი.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდირებულია დაწესებულებამ გადაამუშაოს პროგრამის წარმოდგენილი სავარაუდო ბიუჯეტი და იზრუნოს დამატებითი თანხების მოზიდვაზე.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		√		

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები და პროცედურები მეტწილად ექვემდებარება შემდეგ პრინციპს: „დაგეგმე – განახორციელე – შეამოწმე – განავითარე“, რეკომენდებულია დაწესებულებამ უფრო მეტი ყურადღება დაუთმოს დაწესებულებაში ინტერნაციონალიზაციის პროცესების განვითარებას ხარისხის უზრუნველყოფის ციკლში. პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დასკვნებისა და რეკომენდაციების, გამოკითხვის შედეგების გათვალისწინებით განხორციელდა პროგრამის მოდიფიცირება: 2015 წელს ცვლილება განხორციელდა ბიზნესის ადმინისტრირების დამატებით (Minor) პროგრამაში. კერძოდ: შეიცვალა არჩევითი სასწავლო კურსის „ფინანსური ანგარიშგება“ კრედიტების რაოდენობა: 6 კრედიტი გახდა 3 კრედიტი; 1. არჩევით სასწავლო კურსებს დაემატა სასწავლო კურსი „ბუღალტრული აღრიცხვის კომპიუტერული პროგრამები“ (3 კრედიტი). 2. სასწავლო კურსების სილაბუსები შეივსო მიმართულების თანამედროვე აქტუალურ მიღწევებზე დაფუძნებული ლიტერატურით. 2016 წელს ცვლილებები განხორციელდა შეფასების სისტემაში შესატან ცვლილებებზე უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ ბრძანების N3 (2007 წ. 5 იანვარი) შესაბამისად და მოხდა სტუდენტთა ცოდნის შეფასების კრიტერიუმების შემუშავება (ფაკულტეტის საბჭოს სხდომის ოქმი N7, 12.10.2016). 2018 წელს მოხდა ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის მოდიფიცირება: 1. ზოგადი და სპეციალობის სავალდებულო კურსების გაძლიერების მიზნით სასწავლო კურსების კრედიტების რაოდენობა 141-დან გაიზარდა 147 კრედიტამდე. კონცენტრაციის არჩევითი კრედიტების რაოდენობა 30 კრედიტიდან შემცირდა 24 კრედიტამდე. ამასთან, სტუდენტს 24 კრედიტის ფარგლებში მიეცა თავისუფალი არჩევანის გაკეთების საშუალება, შეთავაზებული კონცენტრაციების ბაზაზე ინდივიდუალურად ჩამოაყალიბოს მისთვის საინტერესო სასწავლო კურსები. 2. ზოგადი და სპეციალობის სავალდებულო კურსების ნაწილში შეტანილია სასწავლო კურსები: დარგობრივი უცხო ენა - დამატებით 3 კრედიტი და ამჟამად უცხო ენის სწავლება მიმდინარეობს არა 4 სემესტრის, არამედ 5 სემესტრის მანძილზე;

ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა - 5 კრედიტი; ოპერაციათა კვლევა - 3 კრედიტი; ოპერაციული მენეჯმენტის საფუძვლები - 4 კრედიტი; მმართველობითი აღრიცხვა - 4 კრედიტი; რეკლამა და პრომოცია - 4 კრედიტი, ინტერნეტ-მარკეტინგი - 3 კრედიტი; ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლები - 6 კრედიტი, ფინანსური სისტემა - 3 კრედიტი, საერთაშორისო ფინანსები - 3 კრედიტი. არჩევით კონცენტრაციებში: მარკეტინგი: გაყიდვების მართვის პრინციპები - 3 კრედიტი; მენეჯმენტი: ბიზნეს-კომუნიკაციები - 3 კრედიტი; კორპორაციული მენეჯმენტი - 6 კრედიტი; ორგანიზაციული ქცევის საფუძვლები - 3 კრედიტი; ფინანსები: ინვესტიციების მართვა - 6 კრედიტი, ფინანსური ანალიზი და პროგნოზირება - 3 კრედიტი.

3. დამატებით (Minor) პროგრამაში სტუდენტებისათვის მეტი არჩევანის შეთავაზების მიზნით გაიზარდა არჩევითი კურსების მოცულობა 36 კრედიტიდან 42 კრედიტამდე.
4. სასწავლო კურსების შინაარსიდან გამომდინარე მოხდა კრედიტების მინიჭების მექანიზმის სრულყოფა.

მიღებულია გადაწყვეტილება სამეცნიერო ბაზების სრულად ამოქმედებასთან დაკავშირებით;

დაწყებულია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული ბაზების დანერგვა;

წიგნადი ფონდის განახლების კუთხით უნივერსიტეტის მიერ გამოყოფილია ბიუჯეტი და სემესტრულად პერმანენტულად ხდება უახლესი ქართულენოვანი და უცხოენოვანი ლიტერატურის შეძენა;

გაფორმდა მემორანდუმები სხვადასხვა პოტენციურ თუ სავარაუდო დამსაქმებლებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- აკადემიური საბჭოს დადგენილება
- მემორანდუმები
- ურთიერთდასწრების პოლიტიკა
- გამოკითხვის შედეგები
- აკადემიური მოსწრების ანალიზი

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია დაწესებულებამ უფრო მეტი ყურადღება დაუთმოს დაწესებულებაში ინტერნაციონალიზაციის პროცესების განვითარებას ხარისხის უზრუნველყოფის "დაგეგმე - განახორციელე - შეამოწმე - განავითარე" ციკლში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე

ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება
პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო საქმიანობის სტანდარტებთან შესაბამისობის გარე შეფასებას ახორციელებს სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი. შეფასების პროცესში მიღებული რეკომენდაციები აისახა ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების პროცესში. პროგრამის გარე შეფასებაში დამატებით ჩართული იყო გარე შემფასებელი.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • „ბიზნესის ადმინისტრირების“ ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა; • სილაბუსები; • საგანამანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება; • პროგრამის მონაწილე პირთა გამოკითხვის ანალიზი.
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ○ სასურველია პროგრამის გარე შეფასების მექანიზმების გაუმჯობესება და შეძლებისდაგვარად უცხოელი ექსპერტების ჩართვა.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ✓ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება
პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელებმა და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა შერჩევით ჩაატარა კვლევა ამ პროგრამის შესაფასებლად შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. სასურველია პროგრამის მონიტორინგის ორგანიზებას მუდმივი ხასიათი მიეცეს და მოიცვას ყველა სასწავლო კურსი. რეკომენდებულია გააქტიურდეს პროგრამის პოტენციური დამსაქმებლების როლი პროგრამის განვითარების პროცესში (მათ შორის პრაქტიკის ობიექტების სპექტრის გაზრდაში), სტუდენტებისათვის პრაქტიკოსებთან მეტი შეხვედრების ორგანიზებაში და ა.შ.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- „ბიზნესის ადმინისტრირების“ ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა;
- ურთიერთდასწრების ოქმები;
- სტუდენტთა და ლექტორთა გამოკითხვის ანალიზები.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია გააქტიურდეს პროგრამის პოტენციური დამსაქმებლების როლი პროგრამის განვითარების პროცესში (მათ შორის პრაქტიკის ობიექტების სპექტრის გაზრდაში), სტუდენტებისათვის პრაქტიკოსებთან მეტი შეხვედრების ორგანიზებაში და ა.შ.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია პროგრამის მონიტორინგის ორგანიზებას მუდმივი ხასიათი მიეცეს და მოიცვას ყველა სასწავლო კურსი

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები		√		

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა:

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 40

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		√		
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა			√	
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა		√		
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		√		
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები		√		

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარე

რუსუდან სეთურიძე

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თეა კასრაძე

ბექა მარუაშვილი

ანა გვრიტიშვილი